„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

9,00 lej

Polgári hetilap

II. (XXXVIII.) évfolyam, 57. (9689.) szám • 24 oldal
Péntek, 2026. február 6.

Néhány szakrendelőben meghosszabbítják a munkaprogramot 4.

Befektetések utakba, oktatásba és környezetvédelembe 5.

„A Gutenberg galaxis nem fog egyhamar eltűnni” 11.

Nem a büntetés, hanem a támogatás lenne a megoldás?

Heves társadalmi és politikai vita alakult ki az utóbbi időben a büntethetőségi korhatár csökkentéséről az országban, miután egy 15 és egy 13 éves fiatal brutális gyilkosságot követett el a Temes megyei Csenében. A tragédia nyomán több civil kezdeményezés is indult, és százezrek írták alá az úgynevezett *Mario-törvény* petíciót, amely a büntethetőségi korhatár jóval alacsonyabbra, bizonyos esetekben akár 10 évre történő csökkentését javasolja különösen súlyos bűncselekményeknél.

Ebben a vitában a *Salvaţi Copiii România* (*Mentsük meg a gyermekeket*) nevű gyermekvédelmi szervezet határozottan ellenzi a korhatár csökkentését 14 évről 13 évre, és ezzel az ötlettel szemben világos alternatívát kínál.

A szervezet képviselői szerint a jogszabályi szigorítás nem oldja meg a mögöttes társadalmi és szociális problémákat, amelyek – szerintük – gyakran hozzájárulnak a fiatalkorúak bűnelkövetéséhez.

A szervezet szakértői rámutatnak, hogy Romániában jelenleg nem létezik elegendő rehabilitációs és támogatói rendszer a bűncselekményt elkövető fiatalok számára. A rendelkezésre álló négy speciális intézmény kevés, és sok helyen nincsenek megfelelő pszichológusok, szociális munkások vagy a visszailleszkedést segítő szakemberek.

A gyerekek gyakran csak a gyermekvédelmi rendszerbe kerülnek, ahol nincs strukturált terápiás vagy célzott támogatás a viselkedésük megváltoztatására, így a büntethetőségi eljárás nem feltétlenül hoz valós javulást.

A szervezet szerint a megelőzés, a korai beavatkozás, a mentálhigiénés és oktatási szolgáltatások fejlesztése hatékonyabb lehet, mint a szigorú büntetőjogi változtatások.

A civil szervezet továbbá úgy látja, hogy a büntethetőségi korhatár indokolatlan csökkentése nem feltétlenül csökkenti a fiatalkorú bűnözést.

A romániai média – beleértve a magyar nyelvű híroldalakat is – széleskörű vitát közvetít arról, hogy a jelenlegi büntethetőségi korhatár (14 év) megfelelő-e. Több beszámoló kiemeli, hogy amikor 14 év alatti fiatal követ el súlyos bűncselekményt, a törvény szerint nem vonható büntetőjogi felelősségre, hanem csak védelmi és gyermekvédelmi intézkedések indíthatók. Ez sokak számára, különösen az áldozatok családjai és bizonyos közéleti szereplők számára érthetetlen és igazságtalannak tűnik, különösen súlyos esetekben.

(A kép illusztráció)

A *Mentsük meg a gyermekeket* nem a büntetés ellen van, hanem azt hangsúlyozza, hogy a megoldásnak a megelőzésre, a gyermekek támogatására és visszailleszkedésére kell épülnie, nem pedig egyszerűen alkalmi jogszabályi szigorításokra.

A politikai és szakmai viták közepette a román igazságügyi intézmények és a parlament is vizsgálja, hogy miként lehetne javítani a fiatalkorúak büntetőjogi rendszerét – akár a korhatár újragondolásával is –, de sok jogi szakértő és gyermekvédelmi szervezet óvatosságra int, hogy ne hozzanak elhamarkodott döntéseket.

A szóban forgó társadalmi vita nemcsak egy jogi technikai kérdésről szól: milyen korhatárnál legyen büntethető egy fiatal?, hanem arról is, milyen eszközökkel segítse az állam a gyerekeket és fiatalokat, különösen, amikor szociális, családi vagy pszichológiai okok miatt kerülnek konfliktusba a törvénnyel.

A *Mentsük meg a gyermekeket* álláspontja szerint nem a büntetőjogi korhatár csökkentése, hanem a támogatói és prevenciós rendszer megerősítése a kulcs a problémák hatékony kezeléséhez.

TAKÁTS ÁGNES

Bélyegen a városháza ablakainak ólomüvegei

Arad – Elismerve az aradi városháza előterét díszítő, Sever Frenţiu készítette ólomüveg ablakokat, mint a város egyik kulturális örökségét, a Romfilatelia a Román Postával egy bélyegsorozatot, illetve két elsőnapi borítékot adott ki, amelyeken a városháza ólomüveg ablakai láthatóak.

Sever Frenţiu az ólomüveg ablakokat a városháza épülete 1875-ös átadása 100. évfordulója alkalmából készítette 1977-ben. Az ablakokon az élet ciklikusságát jelenítette meg, az évszakokat és az év 12 hónapját ábrázolva. A művész az ablakok elkészítéséhez az üveggyártásáról híres olaszországi Muranóból hozatott üveget. A külföldről hozatottakat a romániai üveggyárakban előállítottakkal egészítette ki. Az ólomöntést és égetést egy temesvári műhelyben végezték. Az aradi városháza előterében található ablakok az ország egyik legszebb, közigazgatási épületet díszítő ólomüveg ablakai lettek.

A Romfilatelia az ablakokról készített bélyegeivel szeretné felhívni a figyelmet a város egyik legjelentősebb műalkotására, amely az elmúlt időszakban számos látogatót vonzott. A bélyegeken a négy évszakot ábrázoló ablakok láthatóak, két-két kazettában. A 8 lejes névértékű bélyegen az az ablak látható, amelyen a művész önmagát a görög mitológiából ismert Kronoszként, az idő uraként ábrázolta. Az év 12 hónapját ábrázoló ablakokon a hónapokat népies neveiken nevezik. A január és február gerar, illetve făurar néven szerepel az ablakokon.

A bélyeggyűjtemény kiadása alkalmából Călin Bibarţ polgármester Valentin Ştefannal, a Román Posta igazgatójával és Gabriel Bulumackal, a Romfilatelia igazgatójával tartott sajtótájékoztatót, amelyen megtudhattuk, hogy a sorozat kiadásának alkalmából két elsőnapi borítékot is kiadtak. Az egyiken a városháza épületéről egy rajz, míg a másikon a városháza épületének belső teréből nézve, két ólomüveg ablak látható.

A Romfilatelia igazgatója köszönetet mondott partnereinek: a helyi önkormányzatnak, az A. D. Xenopol megyei könyvtárnak, Daniel Boca fotográfusnak, a Romániai Szabadkőművesek Országos Nagypáholyának, amiért lehetővé tették a bélyegek kiadását.

A bélyegsorozatot a gyűjtők a Romfilatelia bukaresti, brassói, kolozsvári, jászvásári és temesvári üzleteiben, vagy online a *https://romfilatelia.ro* weboldalon vásárolhatják meg.

*

Az aradi Közigazgatási Palota impozáns épülete 1872–1875 között épült neoreneszánsz stílusban, Lechner Ödön építész tervei alapján.

Sever Frenţiu (1931–1997) Székelyhídon (Săcuieni) született, a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Intézetben szerzett diplomát. Az Aradi Képzőművészek Szövetsége alapító tagja és elnöke volt, valamint létrehozta a város első művészeti galériáját, az Alfa galériát. Pályafutása kezdetén grafikusként dolgozott, majd 1960-tól az Aradi Állami Színház díszlettervező festője volt, rendszeresen szerepelve hazai és nemzetközi kiállításokon.

1997. november 6-án hunyt el Aradon, 66 éves korában.

BOGNÁR TÜNDE

Hamarabb utalják a szociális juttatásokat februárban

Az Országos Kifizetési és Szociális Felügyeleti Ügynökség (ANPIS) tájékoztatja a lakosságot, hogy ebben a hónapban a szociális juttatásokat hamarabb utalják, mivel a szokásos kifizetési nap, február 8-a, vasárnapra esik.

Ennek megfelelően a gyermekek után járó állami támogatást (alocaţie/gyermekpénz), a gyermeknevelési díjat (indemnizaţie) és a visszailleszkedési támogatást (stimulens) 2026. február 6-án, pénteken utalják a kedvezményezettek bankszámláira.

Azok számára, akik a postai kifizetést választották, a juttatásokat 2026. február 10-től fizetik ki.

• **Ujj János:** Nosztalgiás sóhajtás
2. / Álláspont

5 948429 702394 06